

Till det centralinstitut som avses i andelsbankslagen

FÖRESKRIFT OM KONSOLIDERAT BOKSLUT FÖR SAMMANSLUTNINGEN AV ANDELSBANKER

Finansinspektionen meddelar med stöd av 7 m § 2 mom. andelsbankslagen följande föreskrift om konsoliderade bokslut för sammanslutningen av andelsbanker.

1 Räckvidd och tillämpade bestämmelser

Det centralinstitut som avses i 7 a § andelsbankslagen skall upprätta bokslut för sammanslutningen av andelsbanker enligt denna föreskrift.

Utöver denna föreskrift skall centralinstitutet i tillämpliga delar följa bestämmelserna i 4 kap. kreditinstitutslagen och finansministeriets beslut om bokslut och koncernbokslut i kreditinstitut och värdepappersföretag (30.12.1997/1376). Dessutom skall bokföringslagen följas med de undantag som anges i 30 § kreditinstitutslagen. I tillämpliga delar skall också bokföringsnämndens allmänna anvisningar beaktas.

2 Definitioner

Med *kreditinstitut* avses här ett kreditinstitut såsom det definieras i 2 § kreditinstitutslagen samt ett därmed jämförbart utländskt kreditinstitut som är ett dotterföretag till det förstnämnda kreditinstitutet och som beviljats koncession att verka som kreditinstitut.

Med *finansiellt institut* avses ett finansiellt institut såsom det definieras i 3 § kreditinstitutslagen eller ett därmed jämförbart utländskt finansiellt institut. Också till finansiella institut räknas centralinstitutet för sammanslagningen av andelsbanker samt företag som i huvudsak äger och/eller handlar med värdepapper. Som finansiella institut betraktas också pantlåneinrättning såsom den definieras i 1 § lagen om pantlåneinrättningar. På Andelsbankernas Säkerhetsfond och Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag tillämpas också det som nedan föreskrivs om finansiella institut.

Med *holdingsammanslutning* avses ett finländskt eller utländskt finansiellt institut som har ett bestämmande inflytande enligt 1 kap. 5 § bokföringslagen eller 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen i minst ett finländskt kreditinstitut och vars sådana ägar-kontrollerade företag huvudsakligen är kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag eller tjänsteföretag. Finansinspektionen avgör från fall till fall när ett

finansiellt instituts ägarkontrollerade företag skall anses vara huvudsakligen kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag eller tjänsteföretag så att det finansiella institutet skall betraktas som en holdingsammanslutning. Vid bedömningen fäster Finansinspektionen avseende vid bland annat huruvida den sammantagna balansomslutningen för de ägarkontrollerade kreditinstituten, finansiella instituten, värdepappersföretagen och tjänsteföretagen enligt de senast fastställda balansräkningarna utgör mer än hälften av den sammanlagda balansomslutningen för samtliga ägarkontrollerade företag. Vid bedömningen fästs också vikt vid huruvida de sammanlagda intäkterna i de senast fastställda resultaträkningarna för de ägarkontrollerade kreditinstituten, finansiella instituten, värdepappersföretagen och tjänsteföretagen utgör mer än hälften av de sammanlagda intäkterna för samtliga ägarkontrollerade företag.

Med *värdepappersföretag* avses ett värdepappersföretag enligt 4 § lagen om värdepappersföretag och ett därmed jämförbart utländskt dottervärdepappersföretag till ett värdepappersföretag vilka beviljats verksamhetstillstånd att tillhandahålla investeringstjänster.

Med *fondbolag* avses ett fondbolag såsom det definieras i 1 § lagen om placeringsfonder eller ett därmed jämförbart utländskt fondbolag.

Med *företag som hör till sammanslutningen* avses i denna föreskrift centralinstitutet för sammanslutningen, kreditinstitut som är medlemmar i centralinstitutet (*medlemskreditinstitut*) och deras dotterföretag enligt 1 kap. 6 § bokföringslagen, Andelsbankernas Säkerhetsfond, Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag och företag i vilka ovannämnda tillsammans har sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen eller 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen.

Med *moderföretagets balansräkning, resultaträkning och noter till bokslutet* avses de sammanlagda balansräkningarna, resultaträkningarna och noterna till bokslutet i sådana andelsbanker samt bankaktiebolag enligt 41 a och 41 b § andelsbankslagen som är medlemmar i centralinstitutet, efter eliminering av andelsbankernas större inbördes affärstransaktioner, fordringar, skulder och innehav.

Med *dotterföretag* avses i denna föreskrift

1) centralinstitutet och företag i vilka centralinstitutet eller ett dotterföretag till det antingen ensamt eller tillsammans med något annat företag som hör till sammanslutningen har sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen eller 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen, Osuuspankki Realum dock undantagen

2) företag i vilka ett medlemskreditinstitut eller ett dotterföretag till det antingen ensamt eller tillsammans med något annat företag som hör till sammanslutningen har

sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen eller 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen

3) Andelsbankernas Säkerhetsfond

4) Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag

5) företag i vilka företag enligt punkt 1–4 ovan tillsammans har sådant bestämmande inflytande som avses i 1 kap. 5 § bokföringslagen eller 5 § 2 mom. kreditinstitutslagen.

Med *samföretag* avses ett samföretag såsom det definieras i bokföringslagen.

Med *intresseföretag* avses ett intresseföretag såsom det definieras i bokföringslagen.

Med *tjänsteföretag* avses i denna föreskrift ett företag som huvudsakligen producerar tjänster för ett eller flera företag som hör till sammanslutningen genom att äga, besitta eller förvalta fastigheter, eller som producerar databehandlingstjänster eller andra motsvarande tjänster med anknytning till kreditinstitutets huvudsakliga verksamhet för ett eller flera företag som hör till sammanslutningen.

Med *företag* avses i denna föreskrift varje bokföringsskyldig enligt 1 kap. 1 § bokföringslagen.

3 Bokslutets omfattning

I bokslutet för sammanslutningen skall konsolideras moderföretagets resultaträkning, balansräkning och noter till bokslutet samt resultaträkningarna, balansräkningarna och noterna till bokslutet i sådana finländska och utländska dotterföretag som är kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag, såvida inget annat föreskrivs nedan.

Boksluten för sådana dotterföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag och boksluten för intresseföretag konsolideras med kapitalandelsmetoden på det sätt som föreskrivs i 6 kap. 13 § bokföringslagen.

Samföretag konsolideras i bokslutet enligt 6 kap. 15 § bokföringslagen i proportion till ägarandelen, om företagen är kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag. I annat fall konsolideras samföretagen med samma metod som intresseföretag.

Dotter-, intresse- och samföretag kan utelämnas ur bokslutet med Finansinspektionens tillstånd såsom närmare anges i Finansinspektionens anvisning 106.4 om ansökan om dispens beträffande koncernbokslut.

Ett dotterföretag, intresseföretag eller samföretag får utelämnas ur bokslutet utan särskilt tillstånd från Finansinspektionen om

- a) dess balansomslutning utgör mindre än en procent av moderföretagets balansomslutning och mindre än 10 miljoner ecu omräknat i mark; om den sammanlagda balansomslutningen för flera sådana dotterföretag uppgår till mer än fem procent av moderföretagets balansomslutning skall företagen dock konsolideras i bokslutet till den del deras sammanlagda balansomslutning överskrider denna femprocentsgräns
- b) bokslutet trots att företaget utelämnas ger en rättvisande bild av sammanlutningens operativa resultat och ekonomiska ställning.

Ett intresseföretag får dessutom utelämnas ur bokslutet om det uppfyller följande kriterier:

- 1) Intresseföretaget är ett bostads- eller fastighetsaktiebolag eller ett annat sådant aktiebolag eller andelslag som inte bedriver annan verksamhet än förvaltning av fastigheter specificerade i bolagsordningen eller stadgarna och som täcker sina kostnader med vederlag från delägarna.
- 2) Mellan företagen och intresseföretagen inom sammanslutningen har inte förekommit sådana affärstransaktioner som innehåller en betydande intern vinst.
- 3) Trots att företaget utelämnas ger bokslutet en rättvisande bild av sammanslutningens operativa resultat och ekonomiska ställning.

4 Bokslutets innehåll

Bokslutet skall innehålla en konsoliderad resultaträkning, balansräkning och noter samt en verksamhetsberättelse. I bokslutet skall dessutom ingå den konsoliderade resultaträkningen och balansräkningen för föregående räkenskapsperiod. Resultaträkningen och balansräkningen skall upprättas enligt scheman i bilaga I och noterna till bokslutet enligt bilaga II.

Om uppställningen av resultaträkningen eller balansräkningen eller andra redovisningsprinciper tillämpats vid upprättandet av bokslutet har ändrats under räkenskapsperioden, skall uppgifterna i det föregående bokslutet om möjligt justeras så att de är jämförbara med det senare bokslutet.

4.1 Verksamhetsberättelse

Verksamhetsberättelsen skall innehålla en beskrivning av verksamhetens art och sammanslutningens juridiska struktur samt de interna styr-, kontroll- och bidragsmetoderna.

Av verksamhetsberättelsen skall framgå vilka kreditinstitut som under räkenskapsperioden anslutit sig till respektive utträtt ur centralinstitutet samt andra väsentliga förändringar i sammanslutningens omfattning och struktur.

Verksamhetsberättelsen skall redogöra för sådana faktorer som påverkar bedömningen av sammanslutningens ekonomiska ställning och operativa resultat men som inte behöver redovisas i den konsoliderade resultaträkningen eller -balansräkningen eller i noterna till bokslutet samt för händelser av väsentlig betydelse för sammanslutningen, även om de inträffat efter räkenskapsperiodens utgång. Verksamhetsberättelsen skall åtminstone innehålla uppgifter om väsentliga förändringar i affärsrörelsen under föregående räkenskapsperiod, såsom ny eller nedlagd verksamhet inom en rörelsegren eller ett marknadsområde samt större förvärv av anläggningstillgångar. Verksamhetsberättelsen skall också innehålla en redogörelse för utvecklingen inom de olika rörelsegrenarna under räkenskapsperioden, dess relativa inverkan på resultatet för sammanslutningen och en bedömning av utvecklingen under den påbörjade räkenskapsperioden.

Utländska filialer och representationskontor skall uppges i verksamhetsberättelsen.

Har företag som hör till sammanslutningen erhållit bankstöd från samhället skall belopp och centrala villkor redovisas i verksamhetsberättelsen. Där skall också redovisas stödet från och garantiavgifterna till sammanslutningens interna säkerhetsfond samt fondens åtaganden vid bokslutstillfället och dess beräknade framtida åtaganden.

Verksamhetsberättelsen skall också redogöra för utvecklingen av kapitaltäckningsgraden i sammanslutningen under de senaste fem räkenskapsperioderna.

Verksamhetsberättelsen skall redogöra för risktagningen i de företag som hör till sammanslutningen och de principer och metoder för hantering av kredit- och marknadsrisken som tillämpas av centralinstitutet och övriga företag som hör till sammanslutningen.

5 Upprättande av bokslut

5.1 Allmänna principer

Bokslutet upprättas som en sammanställning av moderföretagets och dotterföretagens resultaträkningar och balansräkningar samt noterna till dessa.

I posten "Ränteintäkter" i sammanslutningens resultaträkning redovisas bland annat skillnaden mellan leasinghyror och avskrivningar enligt plan på leasingobjekten. Övriga intäkter och kostnader hänförliga till leasingavtal redovisas i resultatposter motsvarande den typ av intäkt eller kostnad det är fråga om.

De konsoliderade företagens reserver inklusive skillnaden mellan bokförda och planemässiga avskrivningar skall i den konsoliderade balansräkningen fördelas på eget kapital och latent skatteskuld, och förändringen av dem skall i den konsoliderade resultaträkningen brytas ned på förändring av latent skatteskuld och räkenskapsperiodens resultat.

Skatteskulden behöver dock inte avräknas till den del som företaget för tidigare räkenskapsperioder har fastställt förluster som enligt gällande skattelagstiftning får användas till förlustutjämning.

De försäkringstekniska avsättningarna i bokslutet för Andelsbankernas Ömsesidiga Försäkringsbolag (bl.a. utjämningsbelopp, avsättning för okända skador) redovisas i bokslutet som reserver.

De konsoliderade företagen skall om möjligt följa enhetliga redovisningsprinciper och i tillämpliga delar Finansinspektionens bokslutsföreskrifter till medlemskreditinstituten. Centralinstitutet skall ge närmare anvisningar om detta. Ett fastighetsföretag som hör till sammanslutningen får dock låta bli att göra avskrivningar enligt plan i sitt eget bokslut på det sätt som närmare sägs i 5 kap. 12 § bokföringslagen. Om ett dotterföretag tillämpar andra redovisningsprinciper än medlemskreditinstitutet självt, skall dotterföretagets bokslut före konsolideringen omräknas att motsvara medlemskreditinstitutets bokslut.

De företag som hör till sammanslutningen lämnar in uppgifterna för det konsoliderade bokslutet enligt anvisningar från centralinstitutet. På grund av skillnader i tidsscheman lämnas uppgifterna kanske vid en tidpunkt då boksluten ännu inte slutbehandlats i de olika förvaltningsorganen. Centralinstitutet skall därför hålla reda på i vilket skede av bokslutsprocessen uppgifterna överförts och om boksluten eventuellt ändrats efter det. Om en revisor i ett företag som hör till sammanslutningen har gett en anpassad revisionsberättelse eller i sina andra rapporter gjort en erinran om bokföringen, bokslutet eller förvaltningen skall uppgift om detta omedelbart lämnas till centralinstitutet.

Redovisningsprinciperna för upprättande av bokslut får inte ändras utan särskilda skäl. Större ändringar i redovisningsprinciperna skall meddelas Finansinspektionen separat innan bokslutet upprättas.

5.2 Eliminering av interna affärstransaktioner

För att underlätta elimineringen av interna affärstransaktioner inom sammanslutningen skall kontoplanen vara så enhetlig som möjligt och de interna affärstransaktionerna om möjligt bokföras på särskilda konton i de konsoliderade företagens bokföring.

Om det bokförda värdet av interna fordringar och skulder mellan företag som hör till sammanslutningen har upptagits eller omräknats i någon annan valuta till olika belopp i de berörda företagen, skall det bokförda värdet av fordran före elimineringen av de interna fordringarna och skulderna omräknas till det bokförda värdet av motsvarande skuld, och respektive företags intäkter eller kostnader skall justeras med omräkningsdifferensen.

En uppskrivning som upplösts i ett konsoliderat företags bokföring i samband med att företaget överlätit den uppskrivna tillgången till ett annat företag inom sammanslutningen får i den konsoliderade balansräkningen läggas till anskaffningsutgiften för anläggningstillgången och till uppskrivningsfonden till ett belopp som motsvarar uppskrivningen i det överlåtande företags bokföring, om villkoren för uppskrivningen fortfarande uppfylls.

5.3 Eliminering av interna innehav

Interna innehav av aktier, medlemsandelar eller företagsandelar i ett dotterbolag elimineras genom att anskaffningsutgiften för aktierna eller andelarna i moderföretagets balansräkning elimineras med förvärvsmetoden mot sammanslutningens andel av dotterföretagets redovisade egna kapital vid förvärvstidpunkten enligt bestämmelserna i 6 kap. 8 § bokföringslagen. På ansökan av centralinstitutet kan Finansinspektionen ge tillstånd att använda poolningsmetoden enligt 6 kap. 9 § bokföringslagen.

Andelsbankernas innehav av A- och K-aktier i Andelsbankernas Centralbank Ab (nedan ACA) får däremot elimineras enligt aktiernas nominella värde mot ACA:s aktiekapital först sedan aktierna i andelsbankernas balansräkning upptagits till sitt nominella värde med motsvarande justering av räkenskapsperiodens resultat och debitering/kreditering av berörda poster under eget kapital.

Goodwill som uppstår vid elimineringen av konsoliderade företags innehav i företag som inte hör till deras koncerner får avräknas mot sammanslutningens eget kapital och motsvarande koncernreserv (negativ goodwill) läggas till eget kapital.

5.4 Särredovisning av minoritetens andel av sammanslutningens resultat och eget kapital

Minoritetsandelar särredovisas enligt 6 kap. 7 § bokföringslagen.

5.5 Konsolidering av intresseföretags och samföretags bokslut

Intresseföretagens bokslut konsolideras med kapitalandelsmetoden enligt bestämmelserna i 6 kap. 13 § bokföringslagen.

Ett samföretags bokslut konsolideras i bokslutet enligt bestämmelserna i 6 kap. 15 § bokföringslagen om företaget är ett kreditinstitut, finansiellt institut, värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag. I annat fall konsolideras samföretaget med samma metod som ett intresseföretag.

5.6 Konsolidering av bokslut i dotterföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag

Dotterföretag som inte är kreditinstitut, finansiella institut, värdepappersföretag, fondbolag eller tjänsteföretag konsolideras i bokslutet såsom intresseföretag med kapitalandelsmetoden. Sådana dotterföretags senaste resultaträkning och balansräkning eller ett sammandrag av dem skall fogas till verksamhetsberättelsen, om de inte annars offentliggörs i Finland eller om dotterföretaget inte är av ringa betydelse på det sätt som avses ovan i avsnitt 3.

6 Undantag

På ansökan av centralinstitutet kan Finansinspektionen av särskilda skäl bevilja undantag från dessa föreskrifter för viss tid.

7 Ikraftträdande

Föreskriften träder i kraft den 31 december 1998.

Bilaga I Scheman för uppställning av resultaträkning och balansräkning

Bilaga II Noter till bokslutet